

1. Sissejuhatus

Euroopa Liidu poliitiline süsteem põhineb esmaselt aluslepingutes kujundatud ühisinstitutsioonidel, mille pädevuste ja töökorraldusega on põhikorra juures juba tutvutud. Erakonnad tegutsevad neist põhiliselt Euroopa Parlamendis. Samas on olulise tähendusega ka palju sellist, mida pole õigusaktides sätestatud.

Liidu tutvustamisel tavapäras õiguslikus võtmes jäävad euroerakonnad ehk europarteid peaaegu nähtamatuks. Samas on nad olulised poliitikatoimijad, muutes aluslepingutes sätestatud asutused ja menetlused elavaiks, praktiliselt kasutatavateks. Nagu rahvusriigiski, põimuvad Euroopa poliitikas formaalsed ja mitteformaalsed jooned. Euroerakondi tundmata on raske mõista Euroopa Liitu kui poliitilist tervikut.

Võrreldes õiguskorra, halduse ja majandusega, on poliitika valdkond, kus Euroopa Liidu toimimise mõistmiseks peab oskama ühendada keske ja liikmesriikide tasandi. Valdav osa Euroopa poliitikast toimub liikmesriikide tasandil, nii siseriiklikult kui piiriüleselt. Ühisinstitutsioonid ei moodusta täielikult rahvusriigi taolist poliitruumi ning see polegi nende loomisel eesmärgiks olnud. Valdav osa demokraatlikust protsessist ja poliitilisest legitiimsusest tuleb liikmesriikide tasandilt.

Järgnevalt vaatleme Euroopa mitmekihilise poliitilise ruumi toimimist euroerakondade näitel. Täpsemalt keskendume järgmistele küsimustele.

1. Mis on euroerakond?
2. Missugused euroerakonnad täna tegutsevad?
3. Kuidas euroerakond toimib?
4. Missugune on euroerakondade roll erakondade euroopastumisel?